

Den højtærede Socialminister siger: Bare der var blevet givet Tid, saa var der maaske fundet en Udvej. Den højtærede Socialminister siger endogsaa, at naar Udvalget er blevet nedsat, saa kunde man forelægge Sagen for dette Udvalg, og saa kunde der dér maaske hurtigt være fundet en Udvej. Jeg maa rigtignok sige, at den højtærede Socialminister trækker store Veksler paa Ryslinge Valgmenigheds Taalmodighed. Den højtærede Socialminister kan dog ikke vente, at det gaar saadan i en Haandevending med at faa dette Udvalg nedsat — jeg skal senere komme tilbage dertil —, saa det var jo længe at skubbe det hele ud. Naar man saa ser, hvad det er for en Udvej, man virkelig har tænkt paa, saa maa jeg ogsaa sige, jeg forbavses over, at man kunde tænke sig en saadan Udvej. Jeg ved for øvrigt ikke, hvorvidt den højtærede Kirkeminister har været inde i de Overvejelser, men det fremskimter, at man fra visse Biskoppers Side har kunnet tænke sig Muligheden af, ikke at autorisere, men at tillade Brugen af dette Ritual. Og nu forstaar jeg, hvorfor den højtærede Kirkeminister saa mange Gange har understreget det, at jeg talte om *Tilladelse* og ikke *Autorisation*. Jeg maa sige, at jeg har ikke lagt nogen Forskel ind i dette. Jeg mener, at en *Autorisation* og en *Tilladelse* bliver egentlig det samme. Men nu ser jeg altsaa, at der har foresvævet en Mulighed for at give, som man siger, en *Tilladelse* for Ryslinge Valgmenighed, men saaledes at Kirkeministeren ikke skulde være nødt til at fremtvinge andres Anerkendelse af det tilladte Ritual, og at Kirkeministeren derfor har omgaaedes med Tanken om at forelægge Forslag til en Lov, der skulde fritage ham for at fremtvinge Anerkendelse af et saadant Daabsritual.

Jeg maa rigtignok sige, at saa priser jeg dette høje Ting lykkeligt for, at vi ikke fik et saadant Forslag frem, for jeg vil nok sige, det havde været en højst besynderlig Forhandling, vi dér vilde være kommet til at føre. Det er jo den højtærede Kirkeminister, der her har den fulde Myndighed, og det er Menighederne, som skal have Ret til at være bestemmende. Saadan skulde Kirkeministeren stille sig, at han sagde: Det faar være Menighedens Sag at afgøre det, blot man holder sig indenfor det evangelisk-lutherske, saaledes som det er udtrykt i Grundlovens § 3. Og den højtærede Kirkeminister har jo ikke været i Tvivl om, at det Rørdamske Ritual laa indenfor det evangelisk-lutherskes Grænser.

Nej, der var kun en Udgang paa Rys-

lingesagen, og det var den, at Kirkeministeren i Overensstemmelse med de Principper, som hans Kollega Socialministeren saa mange Gange og saa veltalende har givet Udtryk for, havde bevilget Andragendet fra Ryslinge, havde givet Tilladelse til at bruge eller autorisere — lad mig kun sige det, for jeg mener ikke noget andet dermed — Rituallet til Brug for Ryslinge Valgmenighed. Deri ligger aldeles ikke, at man tvinger andre til at bruge dette Ritual mod deres Villie. Det er jo fastsat i Menighedsraadsloven, at et nyt Ritual ikke kan indføres i Menigheden, uden at Præst og Menighedsraad derom er enige, og Spørgsmaalet skal være drøftet paa et Menighedsmøde forinden. Hvis der saa var sket noget fra de Biskoppers Side, som den højtærede Kirkeminister er saa bange for, er jeg slet ikke i Tvivl om, at var den højtærede Kirkeminister kommet til denne høje Rigsdag og havde sagt: Skærm mig mod disse frygtelige Biskopper, jeg kan ikke værge mig mod dem — saa havde vi straks sluttet Kreds om Kirkeministeren og bygget et Værn for ham mod disse Biskopper. Saa kunde vi have indføjet en Bestemmelse i Loven om Stiftsbaandsløsning, hvorefter man kunde løse Stiftsbaand ikke blot fra den paagældende Biskop til en anden Biskop, men saaledes, at man helt blev fri for biskoppeligt Tilsyn. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa, at en saadan Løsning i sin Tid har faaet Tilslutning fra samtlige Biskopper i Danmark. Det skulde dog tyde paa, at det ikke var saa helt umuligt at komme frem ad den Vej.

Maa jeg endnu, medens jeg beskæftiger mig med den højtærede Kirkeminister, sige, at i Slutningen af sit Foredrag fremsatte han nogle Bemærkninger, som virkelig i høj Grad foruroliger mig. Først talte den højtærede Minister om Brugen af Kirkerne, og man maa vel desværre gaa ud fra, at ligesom den højtærede Kirkeminister vil lukke Rørdam og hans Menighed ude af Folkekirken, saaledes vil han ogsaa lukke alle Folkekirken Kirkebygninger for Pastor Rørdam i Fremtiden. Men saa siger den højtærede Minister, at naar Daaben er foretaget af en Præst, der har mistet sin Anerkendelse, som altsaa er uden Embedet, og den ikke er foretaget under Ansvaret af en Præst, som er i Embede — den højtærede Kirkeminister har stor Respekt for Embedet —, saa bliver den sandsynligvis betragtet som en blot Navnegivning af vedkommende Barn uden Tilførsel om Daab. Her tror jeg virkelig, den højtærede Kirkeminister er inde paa noget overordentlig farligt. For øvrigt tror jeg, det er ganske urigtigt, for saa vidt